

mù lù

目录

- 一、^{shí xiāng bō rě bō luó mì jīng} 实相般若波罗蜜经 ····· 03
- 二、^{mó hē bō rě bō luó mì dà míng zhòu jīng} 摩诃般若波罗蜜大明咒经 · 24
- 三、^{bō rě bō luó mì da xīn jīng} 般若波罗蜜多心经 ····· 27

shí xiāng bō rě bō luó mì jīng
实相般若波罗蜜经

táng nán tiān zhú shā mén pú tí liú zhì dēng fèng zhì yì
唐南天竺沙门菩提流志等奉 制译

rú shì wǒ wén yī shí pó qié pó yì shàn
如是我闻：一时，婆伽婆，以善

chéng jiù yī qiè rú lái jīn gāng zhèng zhì zhī suǒ jiàn lì
成就一切如来金刚正智之所建立，

zhǒng zhǒng shū tè chāo yú sān jiè guàn dǐng bǎo guān mó hē
种种殊特超于三界灌顶宝冠，摩诃

yú qié zì zài wú ài huò shēn miào zhì zhèng píng děng fǎ
瑜伽自在无碍，获深妙智证平等法，

suǒ zuò gōng yè jiē yǐ jiū jìng suí zhòng shēng xīn xī lìng
所作功业皆已究竟，随众生心悉令

mǎn zú sān shì píng děng cháng wú dòng huài sān yè jiān gù
满足，三世平等常无动坏，三业坚固

yóu rú jīn gāng pǔ guāng míng shēn zhù yù jiè tā huà zì
犹如金刚普光明身，住欲界他化自

zài tiān wáng gōng diàn zhī zhōng qí wáng gōng diàn zhǒng zhǒng yán
在天王宫殿之中。其王宫殿种种严

hǎo jiē yǐ dà bǎo mó ní suǒ chéng zēng gài zhuàng fān
好，皆以大宝摩尼所成，缁盖幢幡

zhòng cǎi jiāo yìng zhū yīng bǎo duó fēng dòng chéng yīn yī
众彩交映，珠璎宝铎风动成音，一

qiè rú lái cháng suǒ yóu jiàn xián gòng tàn měi jí xiáng dì
切如来常所游践，咸共叹美吉祥第
yī yǒu pú sà mó hē sà bā qiān wàn rén qián hòu wéi
一。有菩萨摩诃萨八千万人，前后围
rǎo gòng yǎng gōng jìng fó wéi shuō fǎ chū zhōng hòu shàn qí
绕供养恭敬，佛为说法初中后善，其
yì shēn yuǎn qí yǔ qiǎo miào chún yī wú zá qīng jìng yuán
义深远，其语巧妙，纯一无杂清净圆
mǎn qí míng yuē jīn gāng shǒu pú sà guān zì zài pú
满。其名曰：金刚手菩萨、观自在菩
sà xū kōng cáng pú sà wén shū shī lì pú sà zhuǎn
萨、虚空藏菩萨、文殊师利菩萨、转
fǎ lún pú sà xiáng fú yī qiè mó pú sà rú shì děng
法轮菩萨、降伏一切魔菩萨，如是等
pú sà mó hē sà ér wéi shàng shǒu
菩萨摩诃萨而为上首。

ěr shí shì zūn zài dà zhòng zhōng wéi zhū pú
尔时，世尊在大众中，为诸菩
sà shuō yī qiè fǎ zì xìng qīng jìng shí xiāng bō rě bō luó
萨说一切法自性清净实相般若波罗
mì fǎ mén suǒ wèi ài qīng jìng wèi shì pú sà wèi jiàn
蜜法门，所谓爱清净位是菩萨位，见
qīng jìng wèi shì pú sà wèi shēn zhù qīng jìng wèi shì pú
清净位是菩萨位，深著清净位是菩
sà wèi yuè lè qīng jìng wèi shì pú sà wèi cáng qīng jìng
萨位，悦乐清净位是菩萨位，藏清净

wèi shì pú sà wèi zhuāng yán qīng jìng wèi shì pú sà wèi
位是菩萨位，庄严清净位是菩萨位，
guāng míng qīng jìng wèi shì pú sà wèi shēn qīng jìng wèi shì
光明清净位是菩萨位，身清净位是
pú sà wèi yǔ qīng jìng wèi shì pú sà wèi yì qīng jìng
菩萨位，语清净位是菩萨位，意清净
wèi shì pú sà wèi sè qīng jìng wèi shì pú sà wèi shēng
位是菩萨位，色清净位是菩萨位，声
qīng jìng wèi shì pú sà wèi xiāng qīng jìng wèi shì pú sà
清净位是菩萨位，香清净位是菩萨
wèi wèi qīng jìng wèi shì pú sà wèi chù qīng jìng wèi shì
位，味清净位是菩萨位，触清净位是
pú sà wèi hé yǐ gù yī qiè fǎ zì xìng qīng jìng
菩萨位。何以故？一切法自性清净
gù yī qiè fǎ zì xìng qīng jìng jí bō rě bō luó mì
故。一切法自性清净，即般若波罗蜜
qīng jìng
清净。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ gào jīn gāng
尔时，世尊说此法门已，告金刚
shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ yī
手菩萨言：金刚手，若有人得闻此一
qiè fǎ zì xìng qīng jìng shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén
切法自性清净实相般若波罗蜜法门，
yī jīng yú ěr shì rén suǒ yǒu fán nǎo zhàng yè zhàng
一经于耳，是人所有烦恼障、业障、

fǎ zhàng jí zhòng zhū zuì jiē zì xiāo miè nǎi zhì pú
法障，极重诸罪皆自消灭，乃至菩
tí bù shēng è dào ruò fù yǒu rén néng rì rì zhōng
提不生恶道。若复有人能日日中，
shòu chí dú sòng sī wéi xiū xí jí yú xiàn shēn dé yī
受持读诵思惟修习，即于现身得一
qiè fǎ píng děng xìng jīn gāng sān mèi yú shí liù shēng dāng
切法平等性金刚三昧，余十六生当
yú yī qiè fǎ mén ér dé zì zài yóu xì kuài lè nǎi
于一切法门，而得自在游戏快乐，乃
zhì dāng huò zhū fó rú lái jīn gāng zhī shēn
至当获诸佛如来金刚之身。

ěr shí rú lái jí shuō zhòu yuē
尔时，如来即说咒曰：

hán cháng hū
唵(长呼)

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái pǔ guāng
尔时，世尊复以一切如来普光
míng xiāng wéi zhū pú sà shuō yī qiè zhū fó jì jìng xìng
明相，为诸菩萨说一切诸佛寂静性
chéngzhèng jué shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén suǒ wèi
成正觉实相般若波罗蜜法门，所谓
jīn gāng píng děng chéngzhèng jué dà pú tí jiān gù xìng rú
金刚平等成正觉，大菩提坚固性如
jīn gāng gù yì píng děng chéngzhèng jué dà pú tí yī
金刚故；义平等成正觉，大菩提一

yì xìng gù fǎ píng děng chéng zhèng jué dà pú tí zì
义性故；法平等成正觉，大菩提自
xìng qīng jìng gù yī qiè píng děng chéng zhèng jué dà pú
性清净故；一切平等成正觉，大菩
tí lí yī qiè fēn bié gù
提离一切分别故。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ fù gào jīn
尔时，世尊说此法门已，复告金
gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ
刚手菩萨言：金刚手，若有人得闻此
sì zhǒng jì jìng xìng chéng zhèng jué shí xiāng bō rě bō luó
四种寂静性成正觉实相般若波罗
mì fǎ mén shòu chí dú sòng sī wéi xiū xí yīng zhī shì
蜜法门，受持读诵思惟修习，应知是
rén jí dé chāo yú yī qiè è dào jí zhèng ā nòng da
人即得超于一切恶道，疾证阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí
罗三藐三菩提。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

ǎn cháng hū
唵（长呼）

ěr shí shì zūn fù yǐ yī qiè rú lái néng tiáo
尔时，世尊复以一切如来能调
fú nán diào zhòng shēng shì jiā móu ní xiāng wéi zhū pú sà
伏难调众生释迦牟尼相，为诸菩萨

shuō yī qiè fǎ píngděng shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén
说一切法平等实相般若波罗蜜法门，
suǒ wèi tān wú xì lùn xìng chēn wú xì lùn xìng chī wú
所谓贪无戏论性，瞋无戏论性，痴无
xì lùn xìng hé yǐ gù yī qiè fǎ wú xì lùn xìng
戏论性。何以故？一切法无戏论性
gù yī qiè fǎ wú xì lùn xìng jí bō rě bō luó mì
故。一切法无戏论性，即般若波罗蜜
wú xì lùn xìng
无戏论性。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ fù gào jīn
尔时，世尊说此法门已，复告金
gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ
刚手菩萨言：金刚手，若有人得闻此
yī qiè fǎ píngděng shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén
一切法平等实相般若波罗蜜法门，
shòu chí dú sòng sī wéi xiū xí jiǎ lìng qí rén shā hài
受持读诵思惟修习，假令其人杀害
sān jiè yī qiè zhòng shēng zhōng bù yīn sī duò yú è
三界一切众生，终不因斯堕于恶
dào hé yǐ gù yǐ shòu tiáo fú xīn lǜ yí gù dāng
道。何以故？已受调伏心律仪故。当
zhī shì rén jí dé ā nòu da luó sān miǎo sān pú tí
知是人疾得阿耨多罗三藐三菩提。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

hàn cháng hū
憾(长呼)

ěr shí shì zūn fù yǐ yī qiè rú lái zì xìng
尔时，世尊复以一切如来自性

qīng jìng xiāng wéi zhū pú sà shuō yī qiè fǎ píng děng xìng
清净相，为诸菩萨说一切法平等性

guān zì zài zhì yìn shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén
观自在智印实相般若波罗蜜法门，

suǒ wèi yī qiè shì jiān tān xìng qīng jìng chēn xìng qīng jìng
所谓一切世间贪性清净、瞋性清净；

yī qiè shì jiān tān xìng qīng jìng chēn xìng qīng jìng gù yī
一切世间贪性清净、瞋性清净故，一

qiè shì jiān gòu xìng qīng jìng zuì xìng qīng jìng yī qiè shì
切世间垢性清净、罪性清净；一切世

jiān gòu xìng qīng jìng zuì xìng qīng jìng gù yī qiè shì jiān
间垢性清净、罪性清净故，一切世间

fǎ xìng qīng jìng zhòng shēng xìng qīng jìng yī qiè shì jiān
法性清净、众生性清净；一切世间

fǎ xìng qīng jìng zhòng shēng xìng qīng jìng gù yī qiè shì
法性清净、众生性清净故，一切世

jiān zhì xìng qīng jìng yī qiè shì jiān zhì xìng qīng jìng jí
间智性清净；一切世间智性清净，即

bō rě bō luó mì qīng jìng
般若波罗蜜清净。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ fù gào jīn
尔时，世尊说此法门已，复告金

gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ
刚手菩萨言：金刚手，若有人得闻此

yī qiè fǎ píngděng guān zì zài zhì yìn shí xiāng bō rě bō
一切法平等观自在智印实相般若波

luó mì fǎ mén shòu chí dú sòng zhèng niàn xiū xí shì rén
罗蜜法门，受持读诵正念修习，是人

suī zài wǔ yù chén zhōng bù wéi tān yù zhū guò suǒ rǎn
虽在五欲尘中，不为贪欲诸过所染，

pì rú lián huā suī zài yū ní fēi ní suǒ zhù nǎi zhì
譬如莲花虽在淤泥，非泥所著，乃至

jí dé ā nòng da luó sān miǎo sān pú tí
疾得阿耨多罗三藐三菩提。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

jī lì duǎn hū
唎利（短呼）

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái wéi sān
尔时，世尊复以一切如来为三

jiè zhǔ xiāng wéi zhū pú sà shuō yī qiè zhū fó guàn dǐng
界主相，为诸菩萨说一切诸佛灌顶

chū xiàn zhì cáng shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén suǒ
出现智藏实相般若波罗蜜法门，所

wèi guàn dǐng shī lìng yī qiè dé sān jiè wáng wèi gù cái
谓灌顶施，令一切得三界王位故；财

bǎo shī lìng yī qiè dé suǒ yuàn mǎn zú gù jìng fǎ shī
宝施，令一切得所愿满足故；净法施，

lìng yī qiè dé zhū fǎ shí xìng gù yǐn shí shī lìng yī
令一切得诸法实性故；饮食施，令一

qiè shēn xīn huò ān lè gù
切身心获安乐故。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

dá lǎn cháng hū
怛缆（长呼）

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái cháng zhù
尔时，世尊复以一切如来常住

zhì yìn mì cáng xiāng wéi zhū pú sà shuō yī qiè zhū fó
智印秘藏相，为诸菩萨说一切诸佛

jīn gāng zhì yìn shēn shēn chù shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ
金刚智印甚深处实相般若波罗蜜法

mén suǒ wèi yī qiè zhū fó suǒ shè chí jīn gāng shēn yìn
门，所谓一切诸佛所摄持金刚身印，

dé yī qiè rú lái zhēn shí tǐ xìng gù yī qiè zhū fó
得一切如来真实体性故；一切诸佛

suǒ shè chí jīn gāng yǔ yìn dé yī qiè fǎ mén zì zài
所摄持金刚语印，得一切法门自在

gù yī qiè zhū fó suǒ shè chí jīn gāng xīn yìn dé yī
故；一切诸佛所摄持金刚心印，得一

qiè sān mèi jù zú gù yī qiè zhū fó suǒ shè chí jīn
切三昧具足故；一切诸佛所摄持金

gāng zhì yìn dé zuì shàng shēn yǔ xīn rú jīn gāng gù
刚智印，得最上身语心如金刚故。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ fù gào jīn
尔时，世尊说此法门已，复告金

gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ
刚手菩萨言：金刚手，若有人得闻此

yī qiè zhū fó jīn gāng zhì yìn shēn shēn chù shí xiāng bō rě
一切诸佛金刚智印甚深处实相般若

bō luó mì fǎ mén shòu chí dú sòng zhèng niàn sī wéi dāng
波罗蜜法门，受持读诵正念思惟，当

zhī shì rén zé dé chéng jiù zuì shàng jīn gāng yìn yú yī
知是人则得成就最上金刚印，于一

qiè zhì jí zhòng shì yè jiē dé yuán mǎn shēn kǒu yì xìng
切智及众事业皆得圆满，身口意性

yóu rú jīn gāng nǎi zhì dāng chéng ā nòu da luó sān miǎo
犹如金刚，乃至当成阿耨多罗三藐

sān pú tí
三菩提。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

ā
阿(短呼)

ěr shí shì zūn fù yǐ yī qiè rú lái yǒng lí
尔时，世尊复以一切如来永离

xì lùn xiāng wéi zhū pú sà shuō wén zì zhuǎn lún pǐn shí
戏论相，为诸菩萨说文字转轮品实

xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén suǒ wèi yī qiè zhū fǎ
相般若波罗蜜法门，所谓一切诸法

kōng wú zì xìng gù yī qiè zhū fǎ wú xiàng lí zhòng
空，无自性故；一切诸法无相，离众
xiāng gù yī qiè zhū fǎ wú yuàn lí zhū yuàn gù yī
相故；一切诸法无愿，离诸愿故；一
qiè zhū fǎ zì xìng qīng jìng bō rě bō luó mì qīng jìng
切诸法自性清净，般若波罗蜜清净
gù
故。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

ā
阿(短呼)

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái rù guǎng
尔时，世尊复以一切如来入广

dà zhuǎn lún xiāng wéi zhū pú sà shuō rù guǎng dà zhuǎn lún
大转轮相，为诸菩萨说入广大转轮

shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén suǒ wèi rù jīn gāng
实相般若波罗蜜法门，所谓入金刚

píng děng xìng dé rù yī qiè rú lái zhuǎn lún gù rù yì
平等性，得入一切如来转轮故；入义

píng děng xìng dé rù yī qiè pú sà zhuǎn lún gù rù fǎ
平等性，得入一切菩萨转轮故；入法

píng děng xìng dé rù miào fǎ zhuǎn lún gù rù yī qiè píng
平等性，得入妙法转轮故；入一切平

děng xìng dé rù yī qiè zhuǎn lún gù
等性，得入一切转轮故。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

làn cháng hū
唵（长呼）

ěr shí shì zūn fù yǐ yī qiè rú lái dà shàn
尔时，世尊复以一切如来大善

qiǎo fāng biàn xiāng wéi zhū pú sà shuō zuì dì yī guǎng gòng
巧方便相，为诸菩萨说最第一广供

yǎng zhū fó shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén suǒ wèi
养诸佛实相般若波罗蜜法门，所谓

fā pú tí xīn jí wéi dà shàn qiǎo fāng biàn guǎng gòng yǎng
发菩提心，即为大善巧方便广供养

yī qiè zhū fó jiù hù zhòng shēng jí wéi dà shàn qiǎo
一切诸佛；救护众生，即为大善巧

fāng biàn guǎng gòng yǎng yī qiè zhū fó zhù chí zhèng fǎ
方便广供养一切诸佛；住持正法，

jí wéi dà shàn qiǎo fāng biàn guǎng gòng yǎng yī qiè zhū fó
即为大善巧方便广供养一切诸佛。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ fù gào jīn
尔时，世尊说此法门已，复告金

gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ
刚手菩萨言：金刚手，若有人得闻此

zuì dì yī guǎng gòng yǎng zhū fó shí xiāng bō rě bō luó
最第一广供养诸佛实相般若波罗

mì fǎ mén ruò zì shū ruò jiāo rén shū ruò zì shòu
蜜法门，若自书，若教人书，若自受

chí ruò jiāo rén shòu chí ruò zì dú sòng ruò jiāo rén
持，若教人受持，若自读诵，若教人
dú sòng ruò zì sī wéi ruò jiāo rén sī wéi ruò zì
读诵，若自思惟，若教人思惟，若自
gòng yǎng ruò jiāo rén gòng yǎng suí qí suǒ zuò jí wéi
供养，若教人供养，随其所作，即为
dà shàn qiǎo fāng biàn guǎng gòng yǎng yī qiè zhū fó
大善巧方便广供养一切诸佛。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

ǎn cháng hū
唵（长呼）

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái néng tiáo
尔时，世尊复以一切如来能调

fú xiāng wéi zhū pú sà shuō néng diào néng shè yī qiè zhòng
伏相，为诸菩萨说能调能摄一切众

shēng mì mì zhì cáng shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén
生秘密智藏实相般若波罗蜜法门，

suǒ wèi yī qiè zhòng shēng píng děng xìng shì chēn píng děng xìng
所谓一切众生平等性，是瞋平等性；

yī qiè zhòng shēng tiáo fú xìng shì chēn tiáo fú xìng yī
一切众生调伏性，是瞋调伏性；一

qiè zhòng shēng zhēn fǎ xìng shì chēn zhēn fǎ xìng yī qiè
切众生真法性，是瞋真法性；一切

zhòng shēng jīn gāng xìng shì chēn jīn gāng xìng hé yī gù
众生金刚性，是瞋金刚性。何以故？

yī qiè zhòngshēngtiáo fú xìng jí shì pú tí gù
一切众生调伏性，即是菩提故。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

hé cháng hū
荷(长呼)

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái zhù píng
尔时，世尊复以一切如来住平

děng xiāng wéi zhū pú sà shuō yī qiè fǎ zuì shèng píng děng
等相，为诸菩萨说一切法最胜平等

xìng shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén suǒ wèi yī qiè
性实相般若波罗蜜法门，所谓一切

fǎ píng děng xìng gù bō rě bō luó mì píng děng xìng yī
法平等性故，般若波罗蜜平等性；一

qiè fǎ dì yī yì xìng gù bō rě bō luó mì dì yī
切法第一义性故，般若波罗蜜第一

yì xìng yī qiè fǎ fǎ xìng gù bō rě bō luó mì fǎ
义性；一切法法性故，般若波罗蜜法

xìng yī qiè fǎ yè yòng xìng gù bō rě bō luó mì yè
性；一切法业用性故，般若波罗蜜业

yòng xìng
用性。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

jié lǐ cháng hū
唵(长呼)

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái wéi zhòng
尔时，世尊复以一切如来为众

shēng yī hù xiāng wéi zhū pú sà shuō yī qiè zhòngshēng yī
生依怙相，为诸菩萨说一切众生依

hù shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ mén suǒ wèi yī qiè
怙实相般若波罗蜜法门，所谓一切

zhòngshēng shì rú lái cáng pǔ xián pú sà tǐ xìng biàn gù ;
众生是如来藏，普贤菩萨体性遍故；

yī qiè zhòngshēng shì jīn gāng cáng jīn gāng cáng shuǐ suǒ guàn
一切众生是金刚藏，金刚藏水所灌

sǎ gù yī qiè zhòngshēng shì zhèng fǎ cáng shì zhèng yán
洒故；一切众生是正法藏，是正言

cí suǒ shuō xìng gù yī qiè zhòngshēng shì miào yè cáng
词所说性故；一切众生是妙业藏，

shàn qiǎo miào yè suǒ yùn wéi gù
善巧妙业所运为故。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

dǐ lǐ cháng hū
底唎（长呼）

ěr shí shì zūn fù yī yī qiè rú lái wú liàng
尔时，世尊复以一切如来无量

wú biān jì jiū jìng jìn xiāng wéi zhū pú sà shuō yī qiè
无边际究竟尽相，为诸菩萨说一切

fǎ wú liàng wú biān jì jiū jìng jìn píng děng shí xiāng bō
法无量无边际究竟尽平等实相般

rě bō luó mì fǎ mén suǒ wèi bō rě bō luó mì wú
若波罗蜜法门，所谓般若波罗蜜无
liàng gù yī qiè zhū fó yì wú liàng bō rě bō luó
量故，一切诸佛亦无量；般若波罗
mì wú biān gù yī qiè zhū fó yì wú biān bō rě bō
蜜无边故，一切诸佛亦无边；般若波
luó mì yī xìng gù yī qiè zhū fǎ yì yī xìng bō rě
罗蜜一性故，一切诸法亦一性；般若
bō luó mì jiū jìng jìn gù yī qiè zhū fǎ yì jiū jìng
波罗蜜究竟尽故，一切诸法亦究竟
jìn
尽。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ fù gào jīn
尔时，世尊说此法门已，复告金
gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ
刚手菩萨言：金刚手，若有人得闻此
wú liàng wú biān jì jiū jìng jìn shí xiāng bō rě bō luó
无量无边际究竟尽实相般若波罗
mì fǎ mén shòu chí dú sòng zhèng niàn sī wéi cǐ rén suǒ
蜜法门，受持读诵正念思惟，此人所
yǒu yī qiè zhàng lèi jiē dé xiāo miè jiū jìng wú yú jí
有一切障累，皆得消灭究竟无余，疾
zhì pú tí huò yú rú lái jīn gāng zhī shēn ér dé zì
至菩提，获于如来金刚之身而得自
zài
在。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

biāo cháng hū
骠(长呼)

ěr shí shì zūn fù yǐ yī qiè rú lái lí xì
尔时，世尊复以一切如来离戏

lùn mì mì fǎ xìng pǔ guāng míng xiāng wéi zhū pú sà shuō
论秘密法性普光明相，为诸菩萨说

dà ān lè jīn gāng bù kōng wú ài jué dìng rù fǎ xìng wú
大安乐金刚不空无碍决定入法性无

chū zhōng hòu zuì dì yī shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ
初中后最第一实相般若波罗蜜法

mén suǒ wèi zhū pú sà néng guǎng dà chéng shì gòng yǎng gù
门，所谓诸菩萨能广大承事供养故，

dé zuì shàng dà ān lè dé zuì shàng dà ān lè gù
得最上大安乐；得最上大安乐故，

dé zhū fó wú shàng dà pú tí dé zhū fó wú shàng dà
得诸佛无上大菩提；得诸佛无上大

pú tí gù néng xiáng fú yī qiè mó jūn xiáng fú yī
菩提故，能降伏一切魔军；降伏一

qiè mó jūn gù dé yú sān jiè jiē zì zài yú sān jiè
切魔军故，得于三界皆自在；于三界

jiē zì zài gù néng biàn ráo yì yī qiè zhòng shēng xī
皆自在故，能遍饶益一切众生，悉

yǔ jiū jìng zuì shàng ān lè hé yǐ gù sòng yuē
与究竟最上安乐。何以故？颂曰：

yǒu zuì shèng zhì zhě cháng zài shēng sǐ zhōng
有最胜智者，常在生死中，

guǎng dù zhū qún shēng ér bú rù niè pán
广度诸群生，而不入涅槃。

bō rě bō luó mì jiū jìng fāng biàn zhì
般若波罗蜜，究竟方便智，

néng chéng qīng jìng yè pǔ jìng yú zhū yǒu
能成清净业，普净于诸有。

yòu yǐ yú tān děng tiáo fú zhū shì jiān
又以于贪等，调伏诸世间，

nǎi zhì yǒu dǐng tiān qīng jìng wú wéi bào
乃至有顶天，清净无违暴。

zài yú shēng sǐ shì shì fǎ bù néng rǎn
在于生死世，世法不能染，

rú lián huā miào sè chén gòu suǒ bù wū
如莲花妙色，尘垢所不污。

dà yù qīng jìng rén dà shī ān lè rén
大欲清净人，大施安乐人，

yú sān jiè zì zài zuò jiān gù lì yì
于三界自在，作坚固利益。

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ mén yǐ fù gào jīn
尔时，世尊说此法门已，复告金

gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu ruò yǒu rén dé wén cǐ
刚手菩萨言：金刚手，若有人得闻此

dà ān lè jīn gāng fǎ xìng shí xiāng bō rě bō luó mì fǎ
大安乐金刚法性实相般若波罗蜜法

mén yú rì rì zhōng měi qīng dàn shí ruò tīng wén ruò
门，于日日中每清旦时，若听闻、若
sòng niàn xiāng xù bù jué dāng zhī shì rén suǒ yǒu zuì zhàng
诵念相续不绝，当知是人所有罪障
jiē zì xiāo miè xīn cháng tiào chàng dì yī ān lè yú
皆自消灭，心常调畅第一安乐，于
xiàn shēn zhōng jí dé chéng jiù jīn gāng bù kōng wú ài jué
现身中即得成就金刚不空无碍决
dìng rù fǎ fù dāng chéng jiù yī qiè rú lái jīn gāng mì
定入法，复当成就一切如来金刚秘
mì jiān gù zhī shēn
密坚固之身。

ěr shí rú lái fù shuō zhòu yuē
尔时，如来复说咒曰：

shā hē cháng hū
莎诃(长呼)

ěr shí shì zūn wéi zhū pú sà shuō rú shàng zhū
尔时，世尊为诸菩萨说如上诸

fǎ mén yǐ fù gào jīn gāng shǒu pú sà yán jīn gāng shǒu
法门已，复告金刚手菩萨言：金刚手，
wǒ cǐ jīng diǎn nán kě dé wén ruò yǒu dé wén nǎi zhì
我此经典难可得闻，若有得闻乃至
jí shǎo zhì yú yī zì yīng zhī shì rén guò qù yǐ céng
极少至于一字，应知是人过去已曾
gòng yǎng zhū fó yú zhū fó suǒ zhǒng zhū shàn gēn hé
供养诸佛，于诸佛所种诸善根，何

kuàng yǒu rén jù zú tīng wén dú sòng zhī zhě dāng zhī shì
况有人具足听闻读诵之者！当知是
rén jué dìng yǐ céng gòng yǎng gōng jìng zūn zhòng zàn tàn bā
人决定已曾供养恭敬、尊重赞叹八
shí yì nuó yú tuō héng hé shā děng zhū fó ruò shì jīng
十亿那由他恒河沙等诸佛。若是经
diǎn suǒ zài zhī chù cǐ dì zé wéi yǒu zhū fó tǎ ruò
典所在之处，此地则为有诸佛塔。若
fù yǒu rén ài zhòng cǐ jīng cháng suí shǒu hù bù lí shēn
复有人爱重此经，常随守护不离身
zhě shì rén yīng shòu yī qiè shì jiān gōng jìng gòng yǎng shì
者，是人应受一切世间恭敬供养，是
rén dāng dé sù mìng zhì tōng néng zhī guò qù wú liàng jié
人当得宿命智通，能知过去无量劫
shì bù wéi yī qiè tiān mó bō xún zhī suǒ rǎo luàn sì
事，不为一切天魔波旬之所扰乱，四
tiān dài wáng jí yú zhū tiān cháng suí wèi hù yī qiè zhū
天大王及余诸天常随卫护，一切诸
fó jí zhū pú sà héng gòng shè shòu shí fāng jìng tǔ suí
佛及诸菩萨恒共摄受，十方净土随
yuàn wǎng shēng jīn gāng shǒu wǒ jīn lüè shuō shí xiāng bō
愿往生。金刚手，我今略说实相般
rě bō luó mì fǎ mén gōng dé rú shì ruò guǎng shuō zhě
若波罗蜜法门功德如是，若广说者
qióng jié bú jìn
穷劫不尽。

fó shuō cǐ jīng yǐ jīn gāng shǒu děng zhū pú sà
佛说此经已，金刚手等诸菩萨，
tiān lóng yè chā qián tà pó ā xiū luó jiā
天、龙、夜叉、乾闥婆、阿修罗、迦
lóu luó jǐn nuó luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng
楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人非人等，
yī qiè zhòng huì jiē dà huān xǐ xìn shòu fèng xíng
一切众会皆大欢喜，信受奉行。

mó hē bō rě bō luó mì dà míng zhòu jīng
摩诃般若波罗蜜大明咒经

hòu qín sān zàng jiū mó luó shén yì
后秦三藏鸠摩罗什译

guān shì yīn pú sà xíng shēn bō rě bō luó mì
观世音菩萨，行深般若波罗蜜

dā shí zhào jiàn wǔ yīn kōng dù yī qiè kǔ è
多时，照见五阴空，度一切苦厄。

shè lì fú sè kōng gù wú nǎo huài xiāng shòu
舍利弗，色空故，无恼坏相；受

kōng gù wú shòu xiāng xiǎng kōng gù wú zhī xiāng xíng
空故，无受相；想空故，无知相；行

kōng gù wú zuò xiāng shí kōng gù wú jué xiāng hé
空故，无作相；识空故，无觉相。何

yǐ gù shè lì fú fēi sè yì kōng fēi kōng yì sè
以故？舍利弗，非色异空，非空异色，

sè jí shì kōng kōng jí shì sè shòu xiǎng xíng shí yì fù
色即是空，空即是色，受想行识亦复

rú shì
如是。

shè lì fú shì zhū fǎ kōng xiàng bù shēng bú
舍利弗，是诸法空相，不生不

miè bú gòu bú jìng bù zēng bù jiǎn shì kōng fǎ fēi
灭，不垢不净，不增不减。是空法，非

guò qù fēi wèi lái fēi xiàn zài shì gù kōng zhōng wú
过去，非未来，非现在。是故空中无
sè wú shòu xiǎng xíng shí wú yǎn ěr bí shé shēn yì
色，无受想行识，无眼耳鼻舌身意，
wú sè shēng xiāng wèi chù fǎ wú yǎn jiè nǎi zhì wú yì
无色声香味触法，无眼界乃至无意
shí jiè wú wú míng yì wú wú míng jìn nǎi zhì wú lǎo
识界，无无明亦无无明尽，乃至无老
sǐ wú lǎo sǐ jìn wú kǔ jí miè dào wú zhì yì
死，无老死尽，无苦集灭道，无智亦
wú dé
无得。

yǐ wú suǒ dé gù pú sà yī bō rě bō luó
以无所得故，菩萨依般若波罗
mì gù xīn wú guà ài wú guà ài gù wú yǒu kǒng
蜜故，心无挂碍；无挂碍故，无有恐
bù lí yī qiè diān dǎo mèng xiǎng kǔ nǎo jiū jìng niè
怖，离一切颠倒梦想苦恼，究竟涅
pán
槃。

sān shì zhū fó yī bō rě bō luó mì gù dé
三世诸佛依般若波罗蜜故，得
ā nòu da luó sān miǎo sān pú tí
阿耨多罗三藐三菩提。

gù zhī bō rě bō luó mì shì dà míng zhòu wú
故知般若波罗蜜是大明咒、无

shàng míng zhòu   wú děng děng míng zhòu   néng chú yī qiè kǔ
上明咒、无等等明咒，能除一切苦，

zhēn shí bù xū
真实不虚。

gù shuō bō rě bō luó mì zhòu   jí shuō zhòu yuē
故说般若波罗蜜咒，即说咒曰：

jié dì   jié dì   bō luó jié dì
竭帝   竭帝   波罗竭帝

bō luó sēng jié dì   pú tí sēng shā hē
波罗僧竭帝   菩提僧莎呵

bō rě bō luó mì dā xīn jīng
般若波罗蜜多心经

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

guān zì zài pú sà xíng shēn bō rě bō luó mì
观自在菩萨，行深般若波罗蜜
dō shí zhào jiàn wǔ yùn jiē kōng dù yī qiè kǔ è
多时，照见五蕴皆空，度一切苦厄。

shè lì zǐ sè bú yì kōng kōng bú yì sè
舍利子，色不异空，空不异色，
sè jí shì kōng kōng jí shì sè shòu xiǎng xíng shí yì fù
色即是空，空即是色，受想行识亦复
rú shì
如是。

shè lì zǐ shì zhū fǎ kōng xiàng bù shēng bú
舍利子，是诸法空相，不生不
miè bú gù bú jìng bù zēng bù jiǎn shì gù kōng zhōng
灭，不垢不净，不增不减。是故空中
wú sè wú shòu xiǎng xíng shí wú yǎn ěr bí shé shēn yì
无色，无受想行识，无眼耳鼻舌身意，
wú sè shēng xiāng wèi chù fǎ wú yǎn jiè nǎi zhì wú yì
无色声香味触法，无眼界乃至无意
shí jiè wú wú míng yì wú wú míng jìn nǎi zhì wú lǎo
识界，无无明亦无无明尽，乃至无老

sǐ yì wú lǎo sǐ jìn wú kǔ jí miè dào wú zhì
死，亦无老死尽，无苦集灭道，无智
yì wú dé
亦无得。

yǐ wú suǒ dé gù pú tí sà duǒ yī bō rě
以无所得故，菩提萨埵依般若
bō luó mì dā gù xīn wú guà ài wú guà ài gù
波罗蜜多故，心无挂碍；无挂碍故，
wú yǒu kǒng bù yuǎn lí diān dǎo mèng xiǎng jiū jìng niè
无有恐怖，远离颠倒梦想，究竟涅
pán
槃。

sān shì zhū fó yī bō rě bō luó mì dā gù
三世诸佛依般若波罗蜜多故，
dé ā nòng da luó sān miǎo sān pú tí
得阿耨多罗三藐三菩提。

gù zhī bō rě bō luó mì dā shì dà shén zhòu
故知般若波罗蜜多，是大神咒，
shì dà míng zhòu shì wú shàng zhòu shì wú děng děng zhòu
是大明咒，是无上咒，是无等等咒，
néng chú yī qiè kǔ zhēn shí bù xū
能除一切苦，真实不虚。

gù shuō bō rě bō luó mì dā zhòu jí shuō zhòu
故说般若波罗蜜多咒，即说咒
yuē
曰：

jiē dì jiē dì
揭谛揭谛

bō luó jiē dì
波罗揭谛

bō luó sēng jiē dì
波罗僧揭谛

pú tí sà pó hē
菩提萨婆诃

yīn shì
音释

bǎo xiāng bān ruò bō luó mì jīng
宝相般若波罗蜜经

yú qié (fàn yǔ yě cǐ yún xiāng yīng yú yáng zhū
瑜伽 (梵语也此云相应瑜羊朱

qiē)。zēng gài (zēng cí líng qiē bó yě zēng gài yǐ bó
切)。缯盖 (缯慈陵切帛也缯盖以帛

wéi gài yě)。dúo dá gè qiē líng shǔ shá hú
为盖也)。铎 (达各切铃属)。啥 (胡

àn qiē ǎn wū gǎn qiē hàn hú gàn qiē
暗切)。唵 (乌感切)。憾 (胡紺切)。

jī lǐ jī xǔ yí qiē dá lǎn lǎn lú kàn qiē
咭唎 (咭许一切)。怛缆 (缆卢瞰切)。

ā yú hé qiē ā wéi gē qiē hǎn lú
阿 (于何切)。阿 (为舸切)。喊 (卢

jiān qiē jié lǐ jié hú jié qiē yī hù hù
监切)。颞唎 (颞胡结切)。依怙 (怙

yīn hù yī hù yī shì yě biāo pí zhào qiē
音户依怙倚恃也)。骠 (毗召切)。